

درس ۴ کدام تصویر از جهان؟

الف- مشخص کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است؟

- ۱- اتفاق از کلماتی است که در گفت و گوهای روزمره همه اقوام و ملل کاربرد دارد. ص
- ۲- دموکریتوس، فیلسوف یونان باستان، از واژه «اتفاق» استفاده کرده است. ص
- ۳- از نظر داروین فقط آن دسته از جانداران که تغییرات اندامی شان اتفاقاً سازگار با محیط بوده است؛ به حیات خود ادامه داده و رشد کرده اند. ص
- ۴- امروزه، برخی از دانشمندان می گویند که جهان کنونی ما، با یک انفجار بزرگ آغاز شده و به تدریج گسترش یافته است. ص
- ۵- یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان، دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آنها بوده است. ص
- ۶- مابعد الطبیعه مهم ترین کتاب فلسفی ابن سینا است. غ
- ۷- شفا مهم ترین کتاب فلسفی ابن سینا است. ص
- ۸- ابن سینا در کتاب شفا، تلاش کرده است نظر مردم را در مورد مفاهیم «شانس و اتفاق» تصحیح نماید. ص
- ۹- امروزه مفهوم اتفاق نه تنها نزد عامه مردم بلکه در علوم نیز کاربرد پیدا کرده است. ص
- ۱۰- پذیرش اصل علیت زمینه ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیاء پیرامونی است. ص
- ۱۱- اصل سنخیت علت و معلول، جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد. غ
- ۱۲- اصل وجوب بخشی علت به معلول جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد. ص
- ۱۳- اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود. ص
- ۱۴- اصل سنخیت میان علت و معلول نظم خاصی در جهان برقرار می کند. ص
- ۱۵- براساس اصل سنخیت هر چیزی نمی تواند منشأ هر چیزی شود و هر چیزی از هر چیزی پدید نمی آید. ص
- ۱۶- یک معنای اتفاق این است که میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. ص
- ۱۷- یکی از معانی اتفاق این است که ممکن نیست از هر علتی هر معلولی پدید آید. غ
- ۱۸- یک معنای اتفاق این است که ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید. ص
- ۱۹- یکی از معانی اتفاق نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است. ص
- ۲۰- همه فیلسوفان می گویند هر معلولی به علت نیاز دارد و نمی تواند بدون علت موجود شود. ص
- ۲۱- برخی از مردم گاهی فکر می کنند که در برخی موارد، میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد. ص
- ۲۲- این که ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید از نظر بسیاری از فلاسفه، امکان پذیر نیست. ص

۲۳- یکی از معانی اتفاق رخ دادن حادثه پیش بینی نشده است. ص

ب- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۱- معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیمی هستند.
دموکریتوس
- ۲- از نظر برخورد اتفاقی ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیم سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است. دموکریتوس
- ۳- دموکریتوس معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیم هستند. اتم ها
- ۴- از نظر برخی دانشمندان، از جمله داروین از ابتدای پیدایش موجود زنده بر روی زمین، ۳/۵ میلیارد سال می گذرد. زیست شناس
- ۵- معتقد است فقط آن دسته از جانداران که تغییرات اندامی شان سازگار با محیط بوده است؛ به حیات خود ادامه داده و رشد کرده اند. داروین - اتفاقا
- ۶- مهمترین کتاب فلسفی ابن سینا است. الیهات شفا
- ۷- ابن سینا در مهم ترین کتاب فلسفی خود، تلاش کرده است نظر مردم را در مورد مفاهیم و تصحیح نماید. اتفاق - شانس
- ۸- پذیرش اصل زمینه ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیاء پیرامونی است. علّیت
- ۹- با پذیرش اصل به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی شان پی می بریم. علّیت
- ۱۰- اصل جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد. وجوب بخشی علت به معلول
- ۱۱- طبق اصل اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود. وجوب بخشی علت به معلول
- ۱۲- اصل وجوب بخشی علت به معلول جهان را تابع رابطه ای و نشان می دهد. ضروری - حتمی
- ۱۳- اصل نظم خاصی در جهان برقرار می کند. سنخیت میان علت و معلول
- ۱۴- اصل به ما می فهماند که هر چیزی نمی تواند منشأ هر چیزی شود و هر چیزی از هر چیزی پدید نمی آید. سنخیت میان علت و معلول
- ۱۵- معنای اول اتفاق این است که میان علت و معلول آن رابطه وجود ندارد. حتمیت
- ۱۶- در معنای دوم اتفاق این است که میان علت و معلول وجود ندارد. سنخیتی
- ۱۷- معنای سوم اتفاق، نبودن و در حرکات و نظم جهان است. غایت - هدف
- ۱۸- در آنجا که معلول ناشی از مجموعه چند عامل است که روی هم، علت پدید آمدن آن معلول اند، هریک از عوامل را و مجموعه عوامل را می نامند. علت تامه - ناقصه

۱۹- اتفاق به معنا انکار اصل سنخیت از نظر بسیاری از فلاسفه، از جمله و علامه طباطبایی و برخی فیلسوفان اروپایی، امکان پذیر نیست. ابن سینا - ملاصدرا

۲۰- از نظر بسیاری از فلاسفه، اگر کسی به طور جدی و دقیق اصل انکار کند به هیچ کاری اقدام نخواهد کرد. سنخیت میان علت و معلول

۲۱- اگر کسی اصل را انکار کند نمی تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند. سنخیت

۲۲- انکار اصل بی اعتباری همه علوم و پذیرش هرج و مرج در جهان را به دنبال دارد. سنخیت

۲۳- فلاسفه ای که به معتقدند می گویند هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می کند. عله العلل

۲۴- فیلسوفانی که معمولاً به معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند. عله العلل

۲۵- معنای چهارم اتفاق رخ دادن حادثه است. پیش بینی نشده

ج- موارد سمت راست را به سمت چپ ارتباط دهید.

۱- معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز هستند. داروین (۲)

۲- معتقد است اگر در جانداران تکاملی رخ داده، اتفاقی بوده است. دموکریتوس (۱)

۳- تلاش کرده است نظر مردم را در مورد شانس و اتفاق تصحیح نماید. فارابی

۴- بیانگر ارتباط و پیوستگی اجزای جهان است. ابن سینا (۳)

۵- تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی را نشان می دهد. اصل سنخیت (۶)

۶- بیانگر نظم و قانونمندی میان پدیده ها است. اصل علیت (۴)

اصل وجوب بخشی علت به معلول (۵)

د- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱- از نظر دموکریتوس ماده اولیه تشکیل دهنده جهان چیست؟ اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیم

۲- کدام فیلسوف یونان باستان از واژه اتفاق استفاده کرده است؟ دموکریتوس

۳- کدام فیلسوف یونانی معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیم هستند؟ دموکریتوس

۴- از نظر دموکریتوس چه چیزی سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است؟ برخورد اتفاقی اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیم

۵- چه کسانی می گویند از ابتدای پیدایش موجود زنده بر روی زمین، ۳/۵ میلیارد سال می گذرد؟ برخی زیست شناسان از جمله داروین

۶- از نظر داروین کدام دسته از جانداران به حیات خود ادامه داده و رشد کرده اند؟ آن دسته از جانداران که تغییرات اندامی شان اتفاقاً سازگار با محیط بوده است.

۷- از نظر برخی زیست شناسان از جمله، داروین چرا بیشتر جانداران از بین رفته اند؟ به علت ناسازگاری اندام ها و اعضای بدنشان با محیط

۸- بیان معتقدان آغاز جهان با یک انفجار بزرگ چه مفهومی را به خاطر می آورد؟ اتفاق

۹- یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان در باره مفاهیم عامیانه چه بوده است؟ دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آنها بوده است.

۱۰- مهم ترین کتاب فلسفی ابن سینا چیست؟ الهیات شفا

۱۱- ابن سینا در کتاب الهیات شفا در باره چه مفاهیمی سخن گفته و تلاش کرده نظر مردم را در مورد این مفاهیم تصحیح نماید؟ اتفاق و شانس

۱۲- پذیرش کدام اصل زمینه ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیاء پیرامونی است؟ علیت

۱۳- با پذیرش کدام اصل به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی شان پی می بریم؟ علیت

۱۴- با قبول کدام حقیقت به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی شان پی می بریم و با مواجهه با هر پدیده ای در پی کشف منشأ و عامل پیدایش آن برمی آییم؟ هر حادثه علتی دارد.

۱۵- از اصل علیت چه نتیجه ای حاصل می شود؟ ارتباط و پیوستگی اجزای جهان

۱۶- لوازم اصل علیت را نام ببرید. ۱- وجوب بخشی علت به معلول ۲- سنخیت میان علت و معلول

۱۷- کدام اصل جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد؟ وجوب بخشی علت به معلول

۱۸- از اصل وجوب بخشی علت به معلول چه نتیجه ای بدست می آید؟ تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی

۱۹- با توجه به کدام اصل اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود؟ وجوب بخشی علت به معلول

۲۰- کدام اصل نظم خاصی در جهان برقرار می کند؟ سنخیت میان علت و معلول

۲۱- کدام اصل به ما می فهماند که هر چیزی نمی تواند منشأ هر چیزی شود و هر چیزی از هر چیزی پدید نمی آید؟

سنخیت میان علت و معلول

۲۲- طبق کدام اصل فلسفی علت های خاص معلول های خاص دارند و هر معلولی نیز از علت خاص خود سرچشمه می گیرد؟ سنخیت میان علت و معلول

۲۳- از اصل سنخیت میان علت و معلول چه نتیجه ای حاصل می آید؟ نظم و قانونمندی میان پدیده ها

۲۴- هر یک از اصول زیر چه نتیجه ای در پی دارد؟ **نهایی دیمه ۹۸**

الف) اصل علیت: ارتباط و پیوستگی موجودات جهان ب) اصل سنخیت: نظام معین در جهان

۲۵- یکی از معانی اتفاق را بنویسید. میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد.

۲۶- از نظر چه کسانی معنی دوم اتفاق (انکار اصل سنخیت) ممکن نیست؟

از نظر بسیاری از فلاسفه، از جمله ابن سینا و ملاصدرا و علامه طباطبایی و برخی فیلسوفان اروپایی.

۲۷- از نظر فلاسفه انکار کدام اصل بی اعتباری همه علوم و پذیرش هر ج و مرج در جهان را به دنبال دارد؟ اصل سنخیت

۲۸- چرا برخی مردم می پندارند میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد؟ چون از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند.

۲۹- کدام دسته از فلاسفه می گویند هر فرایند طبیعی و هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد؟ آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند.

۳۰- کدام دسته از فیلسوفان غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می آورند؟ آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علل معتقد نیستند.

۵- به سوالات زیر جواب کامل دهید.

۱- نظر دموکریتوس در باره ماده اولیه جهان و سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان را بنویسید.

معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیمی هستند که در فضای غیرمتناهی پراکنده بوده و به شکلی سرگردان حرکت می کرده اند. برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است.

۲- دیدگاه دموکریتوس درباره ماده اولیه جهان توضیح دهید.

معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیمی هستند که در فضای غیرمتناهی پراکنده بوده و به شکلی سرگردان حرکت می کرده اند.

۳- دیدگاه برخی دانشمندان زیست شناس از جمله داروین را در مورد پیدایش موجودات را بنویسید.

آنان می گویند: از ابتدای پیدایش موجود زنده بر روی زمین، ۳/۵ میلیارد سال می گذرد. طی این سال ها جانداران بی شماری پدید آمده اند اما بیشتر آنها، به علت ناسازگاری اندام ها و اعضای بدنشان با محیط زندگی، از بین رفته اند. فقط آن دسته از جانداران که تغییرات اندامی شان اتفاقاً سازگار با محیط بوده است؛ به حیات خود ادامه داده و رشد کرده اند و اگر در این میان تکاملی رخ داده، اتفاقی بوده است.

۴- از سه اصل علیت، اصل وجوب بخشی علت به معلول به ترتیب چه نتایج بدست می آید؟

ارتباط و پیوستگی - تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی - نظم و قانونمندی میان پدیده ها

۵- توضیح دهید اصل وجوب بخشی علت به معلول جهان را چگونه نشان می دهد. جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد؛ به گونه ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود و وجوب وجود پیدا می کند.

۶- چهار مورد از معانی «تفاهت» را بنویسید ۱- میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. ۲- ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید. ۳- نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است. ۴- رخ دادن حادثه پیش بینی نشده.

۷- دو مورد از معانی «تفاهت» را نام ببرید و مثال بزنید.

۱- میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. چه بسا یک علت موجود شود. مثلاً اما معلول آن پدید نیاید؛ مثلاً همه عوامل پیدایش باران موجود باشند، اما باران نیارد و چه بسا یک معلول بدون وجود علت پیدا شود، مثلاً بدون وجود ابر و مانند آن، خودبه خود باران بیارد.

۲- ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید؛ مثلاً حرارت سبب یخ بستن آب و آفتاب سبب تاریکی شود؛ یعنی سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد.

۸- علت ناقصه و تامه را تعریف کنید. در آنجا که معلول ناشی از مجموعه چند عامل است که روی هم، علت پدید آمدن آن معلول اند، هر یک از عوامل را «علت ناقصه» و مجموعه عوامل را «علت تامه» می گویند.

۹- چرا بسیاری از فلاسفه از جمله ابن سینا، ملاصدرا و علامه طباطبایی و برخی فلاسفه اروپایی این معنی اتفاق «ممكن است از هر علتی هر معلولی پدید آید و سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد» امکان پذیر نیست؟ چون اگر کسی به طور جدی و دقیق اصل سنخیت میان علت و معلول را انکار کند و پدید آمدن هر چیزی از هر چیزی را ممکن بداند، به هیچ کاری اقدام نخواهد کرد؛ مثلاً نمی تواند برای رفع عطش آب بیاشامد؛ زیرا میان آب و رفع عطش رابطه ای مشاهده نمی کند. علاوه بر این، چنین فردی نمی تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند و دلیل آن را به دست آورد. او حتی نمی تواند دانشمندان را به کشف علل پدیده ها دعوت کند. انکار اصل سنخیت، بی اعتباری همه علوم و پذیرش هرج و مرج در جهان را به دنبال دارد.

۱۰- از دیدگاه بسیاری از فلاسفه اسلامی و برخی فلاسفه اروپایی «اگر کسی به طور جدی و دقیق اصل سنخیت میان علت و معلول را به طور جدی و دقیق انکار کند و پدید آمدن هر چیزی از هر چیزی را ممکن بداند» چه نتیجه ای دنبال دارد؟

چنین فردی هیچ کاری اقدام نخواهد کرد؛ مثلاً نمی تواند برای رفع عطش آب بیاشامد؛ زیرا میان آب و رفع عطش رابطه ای مشاهده نمی کند علاوه بر این، چنین فردی نمی تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند و دلیل آن را به دست آورد. او حتی نمی تواند دانشمندان را به کشف علل پدیده ها دعوت کند. انکار اصل سنخیت، بی اعتباری همه علوم و پذیرش هرج و مرج در جهان را به دنبال دارد.

۱۱- در پاسخ این سوال «آیا جهت گیری تحولات روی زمین از همان ابتدا به سمت پیدایش انسان بوده است یا اینکه این تحولات، به طور اتفاقی منجر به پیدایش انسان شده اند؟» فیلسوفان به دو دسته تقسیم شده اند عقیده هر کدام را بنویسید.

۱- آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند و برای مجموعه هستی علت حقیقی قائل اند، می گویند هر فرایند طبیعی و هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد؛ گرچه انسان ها به علت محدودیت های علمی نتوانند همه این اهداف را کشف کنند.

۲- آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علل معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می آورند که از پیش تعیین و پیش بینی نشده است.

۱۲- در پاسخ این سوال «آیا می توان گفت که هدف و غایت این تحولات و منتهای این مسیر طولانی حقیقتاً انسان بوده است؟» نظر فیلسوفان را بنویسید.

۱- آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند و برای مجموعه هستی علت حقیقی قائل اند، می گویند هر فرایند طبیعی و هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد؛ گرچه انسان ها به علت محدودیت های علمی نتوانند همه این اهداف را کشف کنند.

۲- آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علل معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می آورند که از پیش تعیین و پیش بینی نشده است.

۱۳- دیدگاه آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند و برای مجموعه هستی علت حقیقی قائل اند را در باره تحولات روی زمین بنویسید.

می‌گویند هر فرایند طبیعی و هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سرمنزلی تعیین شده دارد؛ گرچه انسان‌ها به علت محدودیت‌های علمی نتوانند همه‌آینا اهداف را کشف کنند.

۱۴- نظر آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به *عله العلل* معتقد نیستند را دربارهٔ تحولات روی زمین و غایتمندی جهان را بنویسید.

غایتمندی زنجیرهٔ حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین و پیش‌بینی نشده است.

۱۵- کدام دسته از فلاسفه می‌گویند هر فرایند طبیعی و هر سیر تحولی در طبیعت، هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سرمنزلی تعیین شده دارد؟

آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به *عله العلل* معتقدند و برای مجموعهٔ هستی علت حقیقی قائل‌اند.

۱۶- کدام دسته از فلاسفه غایتمندی زنجیرهٔ حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می‌آورند؟

آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به *عله العلل* معتقد نیستند، غایتمندی زنجیرهٔ حوادث را انکار می‌کنند.

و- گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- کدام فیلسوف یونان باستان، معتقد بود که مادهٔ اولیهٔ تشکیل‌دهندهٔ جهان، اتم‌ها و ذرات ریز تجزیه‌ناپذیر و غیر قابل تقسیم هستند؟

۱- هراکلیتوس ۲- تالس ۳- دموکریتوس ✓ ۴- ارسطو

۲- از نظر دموکریتوس

الف- بیشتر جانداران به علت ناسازگاری اندام‌ها و اعضای بدنشان با محیط از بین رفته‌اند.

ب- جهان با یک انفجار بزرگ بیگ‌بنگ آغاز شده و به تدریج گسترش یافته است.

ج- برخورد اتفاقی اتم‌ها و ذرات ریز سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است. ✓

د- بر اثر تحولات پی‌در پی اولین موجودات زنده و ساده بر روی این کره پدید آمدند.

۳- کدام گزینه بیانگر دیدگاه برخی زیست‌شناسان از جمله داروین در بارهٔ پیدایش جهان و موجودات است؟

الف- اگر در موجودات جهان تکاملی رخ داده، اتفاقی بوده است. ✓

ب- جهان با یک انفجار بزرگ آغاز شده و به تدریج گسترش یافته است.

ج- برخورد اتفاقی اتم‌ها و ذرات ریز سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است.

د- بر اثر تحولات پی‌در پی اولین موجودات زنده و ساده بر روی این کره پدید آمدند.

۴- این نظریه منتسب به چه کسانی است؟ «از ابتدای پیدایش موجود زنده بر روی زمین، ۳/۵ میلیارد سال می‌گذرد. طی این سال‌ها جانداران بی‌شماری پدید آمده‌اند اما بیشتر آنها، به علت ناسازگاری اندام‌ها و اعضای بدنشان با محیط زندگی، از بین رفته‌اند.»

الف-فیزیکدانان ب-زیست شناسان ✓ ج-فلاسفه یونان باستان د-فلاسفه معاصر

۵-..... در مهم ترین کتاب فلسفی خود، یعنی، هم درباره اتفاق و هم درباره شانس سخن گفته و تلاش کرده است نظر مردم را در مورد این مفاهیم نماید.

الف-ابن سینا-اشارات و تنبیهات-تایید ب-ابن سینا-الهیات شفا-تصحیح ✓ ج-ارسطو-مابعدالطبیعه-تایید د-ارسطو-ارغنون-تصحیح

۶-کدام گزینه نادرست است؟

الف-ابن سینا در کتاب الهیات شفا درباره اتفاق و شانس سخن گفته است.

ب-مفهوم اتفاق تنها نزد عامه مردم کاربرد پیدا کرده است. ✓

ج-ابن سینا تلاش کرده است نظر مردم را در مورد اتفاق و شانس تصحیح نماید.

د-برخی مردم شانس را عامل موفقیت یا عدم موفقیت می دانند.

۷-پذیرش کدام اصل زمینه ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیاء پیرامونی است؟

الف-علّیت ✓ ب-سنخیت ج-وجوب بخشی علت به معلول د-وجوب و امکان

۸-کدام گزینه در رابطه با پذیرش اصل علّیت نادرست است؟

الف-به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی شان پی می بریم.

ب-زمینه ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیاء پیرامونی است.

ج-جهان تابع رابطه ای ضروری و حتمی است. ✓

د-با مواجهه با هر پدیده ای در پی کشف منشأ و عامل پیدایش آن برمی آییم.

۹-اصل جهان را تابع رابطه ای حتمی و ضروری نشان می دهد.

الف-علّیت ب-سنخیت ج-وجوب بخشی علت به معلول ✓ د-وجوب و امکان

۱۰-با توجه به کدام اصل فلسفی اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود؟

الف-علّیت ب-سنخیت ج-وجوب بخشی علت به معلول ✓ د-وجوب و امکان

۱۱-قطعیت و حتمیت روابط میان موجودات نتیجه کدام اصل فلسفی است؟

الف-سنخیت ب-علّیت ج-مغایرت وجود و ماهیت د-وجوب بخشی علت به معلول ✓

۱۲-اصل نظم خاصی در جهان برقرار می کند و به ما می فهماند که هر چیزی نمی تواند منشأ هر چیزی شود و هر چیزی از هر چیزی پدید نمی آید.

الف-علّیت ب-سنخیت ✓ ج-وجوب بخشی علت به معلول د-امتناع اجتماع نقیضین

۱۳-اصل..... بیان می کند علت های خاص معلول های خاص دارند و هر معلولی نیز از علت خاص خود سرچشمه می گیرد.

الف-علّیت ب-سنخیت ✓ ج-وجوب بخشی علت به معلول د-وجوب و امکان

۱۴- اعتقاد ما به اینکه برای حفظ سلامتی باید ورزش کرد، نشان دهنده کدام اصل است؟

الف-سنخیت ✓ ب-علّیت ج-مغایرت وجود و ماهیت د-وجوب علی و معلولی

۱۵-هریک از قضایا زیر با کدام معنی اتفاق هماهنگی دارد؟

حرارت سبب یخ بستن آب-بدون وجود ابر و مانند آن، خود به خود باران ببارد.

الف-میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. - ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید.

ب-ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید. - میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. ✓

ج-نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان - رخ دادن حادثه پیش بینی نشده

د-رخ دادن حادثه پیش بینی نشده - نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان

۱۶-اگر همه عوامل پیدایش باران موجود باشند، اما باران نبارد بیانگر کدام معنا اتفاق است؟

الف-سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد. ب-از هر علتی هر معلولی پدید می آید.

ج-میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. ✓ د-نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان.

۱۷-کدام معنا اتفاق را همه فلاسفه انکار می کنند و اتفاق به کدام معنا از نظر بسیاری از فلاسفه، از جمله ابن سینا و ملاصدرا و

علامه طباطبایی و برخی فیلسوفان اروپایی، امکان پذیر نیست؟

الف-میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. - ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید. ✓

ب-ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید. - سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد.

ج-نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان - رخ دادن حادثه پیش بینی نشده

د-رخ دادن حادثه پیش بینی نشده - نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان

۱۸-انکار کدام اصل بی اعتباری همه علوم و پذیرش هرج و مرج در جهان را به دنبال دارد؟

الف-سنخیت ✓ ب-علّیت ج-وجوب بخشی علت به معلول د-مغایرت وجود و ماهیت

۱۹-کدام دسته از فلاسفه غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری

اتفاقی به حساب می آورند؟

الف-آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علل معتقد نیستند. ✓ ب-آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علل معتقد هستند.

ج- آن دسته از فیلسوفان که معمولاً به علت ناقصه معتقد هستند. د-آن دسته از فیلسوفان که برای مجموعه هستی یک علت حقیقی

قائل اند.

۲۰-«اگر شخصی به اعضای خانواده اش بگوید: من امروز اتفاقی همکلاسی قدیمی ام را در بازار دیدم و با او درباره فلان موضوع

گفت و گو کردم.» با کدام معنا اتفاق هماهنگی دارد؟

الف-میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. ب- سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد.

ج-نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان. د-رخ دادن حادثه پیش بینی نشده. ✓

۲۱-«ضرورت بخشی علت به معلول»، منحصر در چه نوع علتی محقق است؟ سراسری ۷۳ با تغییر

الف-غایبی ب-فاعلی ج-ناقصه د-تامه ✓

۲۲- کدام گزینه در مورد علت ناقصه صحیح است؟ آزاد ۸۵

الف- شرط لازم و کافی برای معلول است. ب- شرط کافی برای تحقق معلول است.

ج- نه شرط لازم و نه کافی برای تحقق معلول است. د- فقط شرط لازم برای تحقق معلول است. ✓

۲۳- علت تامه، علتی است که آزاد ۶۴

الف- با وجود آن، وجود معلول حتمی است و غیر ضروری ب- با وجود آن معلول است و غیر حتمی

ج- با وجود آن، وجود معلول ضروری است و حتمی د- با وجود آن وجود معلول ممکن است. ✓

۲۴- مفهوم کدام گزینه «علت تامه» را بیان می کند؟ سراسری ۶۵

الف- به تنهایی وجود بخش معلول نیست. ب- شرط لازم و کافی برای وجود معلول است.

ج- فقط شرط کافی برای وجود معلول است. د- فقط شرط لازم برای وجود معلول است. ✓